

Waarom lekken meerdere stukken over het LSP anoniem?

Met enige regelmaat schrijf ik op www.zorgictzorgen.nl en eerder op www.huisartsvandaag.nl artikelen over elektronische communicatie van medische data via het Landelijk SchakelPunt(LSP). In een aantal gevallen zijn die gebaseerd op informatie die mij anoniem aangereikt werd en anderszins bevestigd kon worden. Je gaat je dan afvragen waarom berichtgevers, over het algemeen zorgaanbieders die aangesloten zijn op het LSP, zo handelen. Meestal ging het om zaken waarvan op dat moment het voornemen of bestaan tot dan toe nog niet echt bekend was. Soms komt het per post maar recent ook per email via een website die het anoniem mailen mogelijk maakt. Bij het bespreken van medische datacommunicatie zou je in eerste instantie verwachten dat zaken open en transparant zijn. Dat blijkt dus niet het geval, althans dat wordt blijkbaar zo door de berichtgevers ervaren. In dit artikel een poging tot analyse van dit fenomeen.

Fricitie

Dat er op het LSP aangesloten huisartsen niet allemaal even gelukkig zijn met hun keuze daartoe is al duidelijk af te leiden uit het gegeven dat bij een aansluitingspercentage van rond de tachtig procent voor huisartsen slechts rond de dertig procent van de Nederlanders de opt-in-toestemming heeft gegeven om de medische gegevens te doen opvragen. Een flink

aantal huisartsen is in het verleden door de destijds daarvoor geldende subsidie aangesloten, niet goed wetende wat die aansluiting verder nog inhield. Dat is: het voldoen aan de eisen van een Goed Beheerd Zorgsysteem, de logistiek van het vragen van opt-in-toestemmingen, de consequenties van het verdwijnen van OZIS etc. Ook mee zal spelen dat bij het LSP er langdurig sprake is van door public-relations geschapen verwachtingsmanagement. Er werd en wordt de luid geroepen dat er al zo veel data uitgewisseld worden, maar op de werkvloer wordt dat niet ervaren. Er is dus een soort voedingsbodem waarop lekken mogelijk is, maar waarom dan anoniem?

Verklaring

In de eerste plaats lijkt er een gevoel van gêne bij de te bestaan om luid en duidelijk negatieve zaken over het LSP en de daarvoor verantwoordelijke Vereniging van Zorgaanbieders Voor Zorgcommunicatie(VZVZ) te ventileren. Het kan dan als niet “bon ton” ervaren worden openlijk negatieve zaken te ventileren over iets waar min of meer bewust een keuze vóór gemaakt is. Door anoniem per post of email stukken op te sturen blijft naar buiten toe de eendracht bewaard en is toch een ontwaarde bedreiging of misstand via een omweg openbaar gemaakt. Het lijkt erop dat collegae soms in gewetensnood raken bij het weet hebben van bepaalde ontwikkelingen, maar geen mogelijkheid zien de eerder gekozen koers pro-LSP op te geven. Er bestaat ook zoiets als groepsdruk, waarbij de lekkende collega de angst heeft om door zijn collegae na zelf openlijk publiceren met de nek aangekeken te worden.

Mogelijk speelt ook een belangrijke rol datgene wat in artikel 6 .3 van de Algemene Voorwaarden behorende bij de Gebruiksovereenkomst van het Servicecentrum van VZVZ gesteld wordt en door de zorgaanbieder ondertekend is bij de aansluiting op het LSP:

“Gebruiker is er zich van bewust dat de door Servicecentrum verstrekte informatie, waaronder – maar niet daartoe beperkt –

informatie inzake het gebruik van de Infrastructuur, als bedrijfsvertrouwelijk geldt en dat deze informatie niet aan derden ter beschikking mag worden gesteld, behoudens met voorafgaande schriftelijke toestemming van Servicecentrum, welke toestemming niet op onredelijke gronden zal worden onthouden."

In feite wordt alle informatie die door VZVZ verschaft wordt en op VZVZ slaat als bedrijfsvertrouwelijk beschouwd. Een juridische rem dus op het met open vizier communiceren van informatie die door de zorgaanbieder als conflicterend met zijn of haar geweten wordt bevonden. Het is mijns inziens maar helemaal de vraag of een dergelijke formulering juridisch valide is en van gebruikers gevraagd kan worden bij contract.

Tegenovergesteld

Eigenlijk leveren alle voorstanders van het LSP met open vizier commentaar op berichten van tegenstanders van het LSP. Er is eigenlijk tot mijn verrassing één voorstander die al enige tijd volledig anoniem Twitter-berichten stuurt, namelijk EPDTweets. Er hoeft maar een zuchtje tegenwind te staan of er komen tweets uit die hoek. Mogelijk wil de persoon, die er achter zit, niet dat zijn/haar directe collegae weten dat hij/zij tot het voorstanderskamp hoort.

Rigide

Eigenlijk vindt anoniem lekken van informatie voornamelijk plaats bij grote en rigide organisaties die eenheid willen uitstralen. Bij een zo belangrijk onderwerp als medische datacommunicatie blijkt dat bij meerdere mensen op bepaalde momenten het geweten gaat opspelen zonder dat ze zich denken te kunnen ontworstelen aan de situatie waarin ze verkeren.

Er zal dus nog wel meer gelect gaan worden in de toekomst.

W.J. Jongejan